

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Відокремлений структурний підрозділ
«УЖГОРОДСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ
КОЛЕДЖ ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖЕНО
методичною радою ВСП «УТЕФК ДТЕУ»
«30» серпня 2023 р. протокол № 1
Заступник директора з навчальної роботи
Оксана РАТІ

Методичні рекомендації
щодо організації дистанційного навчання у
ВСП «Ужгородський торговельно-економічний
фаховий коледж Державного торговельно-економічного
університету»

Укладачі Методичних рекомендацій щодо організації дистанційного навчання у ВСП «Ужгородський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету»:

Оксана РАТІ – заступник директора з навчальної роботи

Тамара МУЛЕСА – методист коледжу

1. Загальні положення

Методичні рекомендації щодо організації дистанційного навчання визначають порядок, загальні рекомендації щодо проведення дистанційного навчання у ВСП «Ужгородський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ» і розроблені відповідно до вимог Положення про дистанційне навчання у ВСП «УТЕФК ДТЕУ».

Дистанційне навчання — сукупність сучасних технологій, що забезпечують доставку інформації в інтерактивному режимі за допомогою використання ІКТ (інформаційно-комунікаційних технологій) від тих, хто навчає (викладачів), до тих, хто навчається (студентів чи слухачів). Основними принципами дистанційного навчання є інтерактивна взаємодія у процесі роботи, надання студентам можливості самостійного освоєння досліджуваного матеріалу, а також консультаційний супровід у процесі дослідницької діяльності. Це індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій. Дистанційне навчання – це форма навчання, рівноцінна з денною(очною) та заочною формами навчання, вона є повноцінним аналогом звичного аудиторного навчання з усіма відповідними наслідками.

Метою дистанційного навчання є надання освітніх послуг шляхом застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій відповідно до державних стандартів фахової передвищої освіти освіти (в тому числі і забезпечення безпеки освітнього процесу в умовах надзвичайних ситуацій, надзвичайного, епідемічного та воєнного стану тощо).

Основну роль у здійсненні дистанційного навчання відіграють сучасні інформаційні технології. Дистанційна форма навчання передбачає доступ до інтернету, технічне забезпечення (комп'ютер, планшет, смартфон тощо) в усіх учасників освітнього процесу, а також те, що викладачі володіють технологіями дистанційного навчання.

Основні засади організації та провадження освітнього процесу у Коледжі для здобувачів фахової передвищої освіти за допомогою використання дистанційних технологій регулюються Положенням про дистанційне навчання у ВСП «УТЕФК ДТЕУ».

Завданням дистанційного навчання у ВСП «УТЕФК ДТЕУ» є забезпечення здобувачам фахової передвищої освіти можливості реалізації конституційного права на здобуття освіти за умов, коли здобувач освіти не може відвідувати очно заклад освіти через стан здоров'я, проживання чи перебування за кордоном, на тимчасово окупованій території України, а також у разі надзвичайних ситуацій природного або техногенного характеру, ведення бойових дій, коли існує загроза життю учасникам освітнього процесу.

Дистанційне навчання здійснюється за повним виконанням освітньо-професійних програм та навчальних планів коледжу. Обсяг, структура і якість знань, умінь та навичок, що формуються під час дистанційної форми навчання, мають відповідати вимогам Стандарту фахової передвищої освіти для відповідної освітньо-професійної програми.

При дистанційній формі здобуття освіти практичну підготовку здобувачі освіти отримують у повному обсязі, проходять усі види практики, що визначені освітньо – професійною програмою та навчальним планом для денної форми освіти відповідно до Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти ВСП «УТЕФК ДТЕУ».

Методичні рекомендації спрямовані надати допомогу викладачам в організації дистанційного навчання в коледжі.

2. Принципи впорядкування дистанційної освіти

Взаємодія всіх учасників освітнього процесу — один з найважливіших факторів успішного функціонування коледжу.

Викладач зобов'язаний виконувати освітньо-професійну програму для досягнення здобувачами освіти передбачених результатів навчання, тобто надавати інформацію щодо обсягу та змісту навчального матеріалу, завдань на його закріплення, перевіряти й оцінювати їх та надавати відгуки на виконані завдання. Викладач співпрацює з усіма учасниками освітнього процесу. Викладач має розуміти мету, план виконуваних завдань, інструментарій для праці, її обсяг та методику оцінювання виконаної роботи.

Викладачам варто скласти графік своєї роботи, визначити базові інструменти та платформу, скласти графік онлайн-зустрічей зі студентами, створити групу або спільноту в зручному месенджері та повідомити про дату і час занять.

Студенти мають опрацьовувати навчальні матеріали для оволодіння відповідними компетентностями та досягнення передбачених освітньо-професійною програмою результатів навчання, дотримуючись принципу академічної доброчесності.

Перед початком роботи бажано зробити онлайн-конференцію зі студентами обговорити форми співпраці та інші організаційні питання, скоординувати роботу всіх у зручному форматі.

На сайті коледжу розміщено розклад занять, розклад дзвінків, рекомендації викладачам, загальний алгоритм дій під час дистанційного навчання, інформація постійно оновлюється.

Батьки зобов'язані забезпечити належні умови для навчання, сприяти виконанню студентом завдань та досягненню передбачених результатів.

Рекомендуємо мати конструктивний зворотний зв'язок з батьками студентів. Завдання батьків — створити умови, щоб дитина могла навчатися вдома, завдання викладачів — навчати і давати зворотний зв'язок.

2.1. Комунікація між викладачем та здобувачами освіти

Для будь-якого навчання комунікація є невід'ємним складником педагогічного процесу. Від рівня комунікації залежить її ефективність, і дистанційне навчання тут не виняток.

У центрі комунікативного простору перебуває навчальна дисципліна/предмет. Але в ході проектування взаємодії необхідно враховувати не лише предметну спрямованість, а й мотиваційний аспект навчання

Кожен викладач, стикаючись із викликом організації дистанційного навчання, має скоригувати власні робочі програми, **оптимізувати матеріал** та очікувані результати, заплановані на період дистанційного навчання. Важливо

забезпечити досягнення очікуваних результатів навчання, водночас пам'ятаючи, що деякі з них можуть бути недосяжними в нових умовах, деякі — потребуватимуть незначної корекції, а частина — залишаться незмінними.

У ході планування навантаження кожного заняття слід мати на увазі, що самостійне опрацювання матеріалу студентами триває довше, аніж виклад цього матеріалу викладачем. Варто скоротити, наскільки це можливо, обсяг матеріалу. Це означає оптимізувати тематичне планування, вилучити несуттєві фрагменти, комбінувати матеріал кількох тем в одну.

Для вдалої організації дистанційної форми навчання для академічних груп, в яких частина здобувачів освіти знаходиться на дистанційному навчанні варто звернути увагу на наступні моменти:

- при проведенні занять згідно розкладу, для здобувачів освіти, які навчаються дистанційно і бажають приєднатися до заняття, викладач повинен забезпечити можливість транслявання заняття, за попереднім проханням здобувача освіти. Додатково у Classroom завантажується лекційний матеріал, посилання на підручники, завдання для опрацювання теми;

- при проведенні практичних, семінарських занять здобувач освіти повинен мати можливість приєднатись до заняття онлайн, чи виконати завдання, які завантажено в Classroom;

- індивідуальні консультації проводяться онлайн згідно складеного викладачем графіку та затверджуються завідувачем відділення;

- для проведення тематичного контролю використовувати сервіси для онлайн тестування, надати можливість виконувати творчі, практичні завдання з завантаженням до Classroom, чи інших онлайн сервісів;

- при складанні заліків здобувачі освіти отримують завдання на свою електронну пошту, Viber чи інший месенджер, виконують їх та надсилають викладачу у зазначений термін. У випадку, якщо здобувач освіти виконав всі необхідні контрольні, практичні роботи, взяв участь у семінарських заняттях, залік може бути виставлений автоматично, як середній бал з отриманих протягом семестру оцінок;

- складання іспиту відбувається згідно затвердженого графіку онлайн на платформі Google Meet. Викладач завчасно повідомляє час початку іспиту та код доступу. Здобувач освіти зобов'язаний під'єднатися за наданим кодом доступу з ідентифікацією особи та назвати номер екзаменаційного білету. Викладач надсилає на електронну пошту сканований екзаменаційний білет та дає час для виконання завдань. В цей час здобувач освіти зобов'язаний бути присутнім онлайн з включеною камерою. Після завершення виконання роботи здобувач освіти підписує аркуш на надсилає на електронну пошту з якої отримав екзаменаційний білет. Викладач здійснює перевірку виконаних завдань та інформує здобувача освіти про результат оцінювання. За потреби додаткового опитування, уточнення відповідей здобувача освіти на питання екзаменаційного білету він приєднується до зустрічі в Google Meet по зазначеному коду доступу;

- атестацію здобувачів освіти, які навчаються дистанційно необхідно проводити дотримуючись Положення про порядок проведення атестації

здобувачів освіти та організацію роботи екзаменаційної комісії у ВСП «УТЕФК ДТЕУ».

2.2. *Форми дистанційного навчання*

Відповідно до нормативних актів МОН України освітній процес за дистанційною формою навчання здійснюється у таких формах:

- самостійна робота;
- навчальні заняття;
- практична підготовка;
- контрольні заходи.

Основною формою організації освітнього процесу за дистанційною формою є самостійна робота. Основними видами навчальних занять за дистанційною формою навчання є: лекція, семінар, практичні заняття, лабораторні заняття, консультації та інші. Лекція, консультація, семінар проводяться зі здобувачами освіти дистанційно у синхронному або асинхронному режимі відповідно до навчального плану. В асинхронному режимі здобувачі освітніх послуг можуть отримувати конспект лекцій з текстовою та графічною інформацією або аудіовізуальний запис лекційного матеріалу. У синхронному режимі (режимі реального часу) використовуються відеоконференції.

Практичне заняття, яке передбачає виконання практичних (контрольних) робіт, відбувається дистанційно в асинхронному режимі. Окремі практичні завдання можуть виконуватись у синхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо, графічної та текстової інформації у синхронному або асинхронному режимі.

Самостійне вивчення навчального матеріалу дистанційного курсу передбачає використання навчальних матеріалів дистанційних курсів, які студенти одержують через Інтернет.

2.3. *Академічна доброчесність*

Дистанційне навчання створює нові виклики для дотримання норм і правил академічної доброчесності. Студенти мають опрацювати навчальні матеріали для оволодіння відповідними компетентностями та досягнення передбачених освітньо-професійною програмою результатів навчання, дотримуючись принципу академічної доброчесності.

Певні педагогічні прийоми можуть спонукати чесно й самостійно виконувати завдання:

- заохочувати і хвалити, коли бачитиме, що робота виконана самостійно, хоч і не ідеально;
- давати робочі завдання, де рівень складності наростає від елементарного до дуже складного (якщо студент виконав завдання лише до половини, викладач дякує за зроблену роботу і пояснює складніший матеріал додатково);
- давати індивідуальні завдання кожному хоча б раз на кілька тижнів, можна вибірково;

- давати завдання з готовими відповідями з проханням спробувати спочатку виконати завдання самостійно, не підглядаючи, а якщо щось незрозуміло — звернутися за роз'ясненнями до викладача;
- давати завдання, які передбачають власні міркування та висловлення власної думки, а не вибір з готових відповідей.

Але найголовніша профілактика списування — розумна помірність навантаження.

2.4. Засоби та інструменти дистанційного навчання

Найголовнішим критерієм вибору інструментів для організації дистанційного навчання має бути відповідність поставленим методичним цілям, тобто те, наскільки певний сервіс чи ресурс уможливило досягнення очікуваних результатів навчання в дистанційному форматі.

Нижче наведені деякі види інструментів та веб-ресурсів для дистанційного навчання, з них рекомендовані педагогічною радою коледжу Google Classroom та Google Meet. Проте кожен викладач може додатково використовувати також зручні для нього освітні платформи. Зокрема, для вивчення загальноосвітніх дисциплін можна використати додатки, освітні платформи («На урок», «Мій клас»,...), віртуальні лабораторії, та багато інших. Зручних сервісів для дистанційного та змішаного навчання.

Основні форми онлайн-комунікації:

Блог — автор викладач розміщує на сайті свого мережевого щоденника (блогу) допис (твір, есе) і надає можливість іншим студентам прочитати й прокоментувати розміщений матеріал. В студентів з'являється можливість обговорити й оцінити якість публікації, зокрема й іноземною мовою, що сприяє розвитку мовленнєвих навичок. Також зручно на своєму сайті розміщувати лекції, завдання, корисні посилання тощо.

Відеоконференція — це конференція в режимі реального часу онлайн. Вона проводиться у визначений день і час. Відеоконференція — один із сучасних способів зв'язку, що дозволяє проводити заняття у «віддалених класах», коли студенти і викладач перебувають на відстані. Отже, обговорення й ухвалення рішень, дискусії, захист проєктів відбуваються в режимі реального часу. Викладач і студенти можуть бачити одне одного, викладач має можливість супроводжувати лекцію наочним матеріалом.

Чат — спілкування користувачів мережі в режимі реального часу, засіб оперативної комунікації людей через інтернет. Є кілька різновидів чатів: текстовий, голосовий, аудіо. Основні форми онлайн-комунікації відеочат. Найбільш поширений — текстовий чат. Голосовий чат дозволяє спілкуватися за допомогою голосу, що під час вивчення іноземної мови в дистанційній формі є важливим моментом. З освітньою метою у разі необхідності можна організувати спілкування в чатах з носіями мови. Це реальна можливість мовної практики, яка проводиться в рамках запропонованої для дискусії проблеми, сумісної проєктної діяльності, обміну інформацією.

Електронна пошта — це стандартний сервіс інтернету, що забезпечує передавання повідомлень як у формі звичайних текстів, так і в інших формах (графічній, звуковій, відео) у відкритому чи зашифрованому вигляді. У системі

освіти електронна пошта використовується для організації спілкування викладача й студента, а також студентів між собою.

Соціальні мережі, служби обміну миттєвими повідомленнями та мобільні застосунки на кшталт *Viber* дозволяють створювати закриті групи, спільноти, чати, вести обговорення тем, завдань, проблем, інформації.

Поширені веб-ресурси для дистанційного навчання:

Платформа *Google Classroom* (<https://classroom.google.com>) — це сервіс, що пов'язує Google Docs, Google Drive і Gmail, дозволяє організувати онлайн-навчання, використовуючи відео-, текстову та графічну інформацію, є рекомендований педагогічною радою коледжу. Викладач має змогу проводити тестування, контролювати, систематизувати, оцінювати діяльність, переглядати результати виконання вправ, застосовувати різні форми оцінювання, коментувати й організовувати ефективне спілкування з учнями в режимі реального часу. Основним елементом Google Classroom є групи. Функціонально групи нагадують структурую форуми, оскільки вони дозволяють користувачам легко відправляти повідомлення іншим користувачам. Завдяки сервісу для спілкування Hangouts студенти та викладач мають змогу вести онлайн-бесіди в режимі реального часу з комп'ютера або мобільного пристрою, учасники/учасниці команди можуть показувати свої екрани, дивитись і працювати разом над усім. Така трансляція автоматично публікуватиметься на YouTube-каналі. Також платформа дозволяє за допомогою Google-форм збирати відповіді студентів і потім проводити автоматичне оцінювання результатів тестування

Google Meet та *Zoom* — сервіси для проведення відеоконференцій та онлайн-зустрічей. Для їх використання потрібно створити обліковий запис. Безкоштовна версія програми Zoom дозволяє проводити відеоконференцію тривалістю 40 хвилин, однак на період пандемії сервіс зняв це обмеження, Google Meet немає ніяких обмежень.

Zoom та Google Meet підходять для індивідуальних та групових занять. Користувачі можуть використовувати додатки як на комп'ютері, так і на планшеті чи смартфоні. До відеоконференції може підключитися будь-який(а) користувач/ка за посиланням або ідентифікатором конференції. Заняття можна запланувати заздалегідь, а також зробити посилання для постійних зустрічей у певний час. У платформи вбудована інтерактивна дошка, яку можна демонструвати студентам. Крім того, є можливість легко й швидко перемикається з демонстрації екрана на інтерактивну дошку.

Створення комунікативного простору

Дистанційне навчання передбачає кілька типів взаємодій з різними цілями:

- оперативне інформування;
- повідомлення нового матеріалу;
- уточнювальні запитання;
- коментарі до виконаних робіт тощо.

Два основні завдання, які мають вирішуватись комунікаційними системами:

1. Налагодження первинної комунікації між студентами та викладачами, оперативне інформування щодо динамічних змін, оголошення від адміністрації закладу освіти. Це оптимально здійснювати через служби миттєвих повідомлень, соціальні мережі (закриті групи чи спільноти групи).

2. Створення простору для організації дистанційного навчання. Простір для організації дистанційного навчання має забезпечувати такі функції:

- проведення онлайн-занять;
- доступ до різноманітних електронних навчальних матеріалів;
- отримання робіт студентів (тести чи виконані практичні завдання в зошитах);
- оцінювання та зворотний зв'язок щодо виконаних робіт;
- можливість поставити питання.

2.5. Інструментарій дистанційного навчання

• Відео

В інтернеті доступні досить багато відеороликів, які розкривають теми навчальної програми. Курси платформ Prometheus <https://prometheus.org.ua/>, EdEra <https://www.ed-era.com/>, YouTube та інші джерела. Зазвичай ці відео досить високої якості, тож варто давати посилання на них або на їх фрагменти.

Проте просто наявність відеоролика, і завдання його переглянути не більш інформативні, ніж наявність підручника і вказівка “прочитати параграф”.

• Тести

Тести з автоматичною перевіркою дозволяють організувати швидке оцінювання рівня опанування навчального матеріалу студентами. Онлайн-тести можна створювати в Google-формах, а також на спеціалізованих платформах, наприклад <https://www.classtime.com/uk/>.

Інтерактивні сервіси миттєвого опитування

Проведення онлайн-уроку не повинне обмежуватись лекційним викладом матеріалу.

Практично будь-який мобільний телефон надає можливість записувати відео, яке в деяких випадках може замінити письмове завдання і не гірше продемонструвати набуття певних компетентностей.

Існують спеціалізовані платформи обміну відеороликами, на яких студенти можуть завантажувати свої відеовідповіді, коментувати їх, дискутувати (наприклад <https://info.flipgrid.com/>)

Окрім відеороликів, об'єктами цифрової творчості можуть бути:

- карти понять (<https://www.mindmeister.com/>);
- блоги (<https://www.blogger.com/>);
- інфографіка (<https://www.canva.com/>);
- флеш-картки, власні тести тощо.

Що робити, коли використання цифрових та онлайн-технологій неможливе? Відповідь очевидна — використовувати завдання з підручників і робочих зошитів, якщо студент через певні обставини не може користуватися комп'ютером і виходити в інтернет. Ручку, папір, книги ніхто не скасовував, навіть за умов дистанційного навчання.

Окрім безпосередніх завдань від викладача, для студентів доречно надавати рекомендації щодо перегляду тематичних вебінарів, фрагментів або й цілих онлайн-курсів на доступних платформах дистанційного навчання. Такі види діяльності можна пропонувати щонайменше як альтернативні власним завданням викладачів і з професійних дисциплін, і з тих, що вивчаються на рівні стандарту середньої освіти. Для організації обміну інформацією про подібні можливості можна організувати додаткові комунікаційні канали, чати, групи, в яких студенти можуть описувати власні знахідки, ділитись посиланнями на цікаві ресурси, а також враженнями від роботи із ними.

3. Методи взаємодії зі здобувачами освіти під час дистанційного навчання

Синхронна взаємодія

Робота згідно розкладу занять, у якому враховано всі дисципліни навчального навантаження студента.

Не варто планувати весь час дистанційного заняття для очної взаємодії, варто урізноманітнювати спільну роботу інтерактивними методами, застосовуючи відповідні онлайніві сервіси та інструменти, роботу в менших групах, чергувати види діяльностей.

Для синхронної взаємодії підходять такі платформи, як Zoom, Microsoft Teams, Google Meet, Skype тощо.

Асинхронна взаємодія

Викладач публікує перелік навчальних матеріалів, цифрових ресурсів, завдань, а студенти опрацьовують їх у зручному для себе темпі, відповідно до вказаних термінів виконання. Очевидно, що такий режим вимагає від студентів більше навичок планування своєї роботи. Викладачу при цьому важливо раціонально спланувати й сформулювати покрокову інструкцію опрацювання теми та досягнення очікуваних результатів навчання. Необхідно передбачити час на консультації та повідомити графік доступності викладача для надання допомоги в процесі індивідуальної роботи.

Для асинхронної взаємодії підходять такі платформи, як Google Classroom, Moodle, Edmodo, Padlet тощо, на яких розміщуються посилання на різноманітні матеріали та діяльності.

3.1. Особливості оцінювання та контролю знань

Інтернет-навчання як основа безперервної освіти націлене на оволодіння студентами навичок самостійної освітньої роботи, на формування у них ключових компетентностей. Вимоги щодо самостійного вивчення навчального матеріалу та теоретично-практичної підготовки здобувачів освіти визначаються навчальною програмою дисциплін, методичними вказівками, інструкціями і завданнями, що містяться у дистанційному курсі.

Контроль знань передбачає такі контрольні заходи:

- вхідний контроль;
- проміжний (тематичний) контроль;
- підсумковий (семестровий) контроль;
- самоконтроль;
- інший контроль, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

Основною формою дистанційних контрольних заходів є тестування із автоматизованою перевіркою результатів та тестування з перевіркою викладачем особисто, виконання робіт, яка передбачає ручну перевірку.

До кожного тесту, який буде використовуватися для оцінки знань і вмінь студентів, отриманих під час дистанційного навчання, визначаються такі атрибути і параметри:

- тип тесту (для самоконтролю, вхідного, проміжного, підсумкового контролю);
- види питань у тесті (вірно/невірно, одинарний або множинний вибір правильних відповідей, співставлення визначень і варіантів відповідей, числова відповідь, коротка відповідь з введенням з клавіатури та інші);
- максимальна кількість балів за увесь тест;
- бальна оцінка за кожну вірну відповідь та відсотки правильності;
- прохідний бал (відповідно до системи оцінювання в коледжі);
- режим видачі здобувачеві освіти (вибіркові чи усі питання із запропонованих; яку кількість питань від загальної кількості має містити тест);
- відведений час для тестування;
- кількість спроб.

У багатьох видах тестових питань правильність кожного варіанту відповіді задається і розраховується як відсоток від максимальної кількості балів за питання: від 0% за неправильну відповідь до 100% за повністю правильну.

Результати поточного та семестрового контролю оцінюються у порядку, що визначається прийнятою в коледжі системою оцінки знань та вмінь здобувачів освітніх послуг.

Алгоритм дій викладача:

- Повідомити студентам завдання.
- Дати чітку інструкцію щодо порядку його виконання.
- Повідомити термін, до якого потрібно здати цю роботу.

Необхідно надавати достатньо часу на виконання завдань, з урахуванням можливих труднощів під час роботи з незнайомими платформами, перебоями функціонування інтернету. Важливо не допускати перевантаження студентів завданнями з різних предметів, а дотримуватись збалансованого та узгодженого підходу між усіма викладачами, які працюють у певній групі.

Варто пам'ятати, що в дистанційному режимі студентам потрібно більше часу, щоб упоратись із більшістю завдань. Доцільно диференціювати завдання, позначати деякі з них як необов'язкові або рекомендувати їх лише для окремих студентів.

Деяку частину завдань можна не оцінювати, лише фіксувати факт їх виконання.

Доцільно застосовувати методи самоперевірки, взаємоперевірки.

Дуже корисно надавати критерії оцінювання роботи, рубрики, перевірні списки — разом із формулюванням завдання, щоб студенти могли зорієнтуватись, у якому напрямку рухатись і на що звернути особливу увагу.

Виконані роботи доцільно супроводжувати зворотним зв'язком у вигляді коментарів і виставлених балів відповідно до критеріїв оцінювання.

Досить часто під час дистанційної роботи виникають проблеми з дотриманням академічної доброчесності. Важливо нагадувати про правила та відповідальність за їх порушення перед виконанням завдань.

Можна скористатись цифровими можливостями перемішування порядку запитань та варіантів відповідей у ході тестування, а також використовувати різні варіанти завдань. Хоча електронні платформи дозволяють налаштувати жорсткі умови прийому завдань (обмеження часу виконання тестів та кількості спроб), не варто ними зловживати, зважаючи на нерівність технічних умов роботи студентів.

Забезпечити абсолютну неможливість плагіату та списування в умовах дистанційного навчання дуже складно, тому варто зосередити зусилля на тому, щоб пропонувати такі завдання, які не можуть бути запозичені в інших — написати власну думку, описати процес розв'язання своїми словами, навести приклад чи дібрати ілюстрацію. Можна створювати галереї робіт студентів — демонстрація власної творчості часто спонукає до більш відповідальної та ретельної підготовки.

Критерії оцінювання

Важливо усвідомлювати, що оцінка за період дистанційного навчання є комплексною і включає в себе як результати навчання у віртуальному навчальному середовищі, так і оцінку успішності студентів під час відеоконференцій з відповідної теми.

4. КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ

1. Навчання вдома: практичні поради для вчителів від психологині Світлани Ройз <https://nus.org.ua/articles/navchannya-vdoma-praktychniporady-dlya-vchyteliv-vid-psyhologyni-svitlany-rojz/>

2. Як технічно організувати дистанційне навчання — покрокова інструкція <https://nus.org.ua/articles/yak-tehnicno-organizuvatydystantsijne-navchannya-pokroкова-instruktsiya/>

3. Практики та підходи до дистанційного навчання — рекомендації для вчителів <https://nus.org.ua/articles/praktyku-ta-pidhody-dodystantsijnogo-navchannya-rekomendatsiyi-dlyavchyteliv/>

4. Чотири сервіси, які допоможуть організувати дистанційне навчання [https://nus.org.ua/articles/chotyry-servisy-yakidopomozhut-organizovatydystantsijne-navchannya/](https://nus.org.ua/articles/chotyry-servisy-yakidopomozhut-organizuvatydystantsijne-navchannya/)

5. Як працювати в Google-клас: покрокова інструкція <https://nus.org.ua/articles/yak-pratsyuvaty-v-google-klaspokroкова-instruktsiya/>

6. Як використовувати YouTube у дистанційному навчанні <https://nus.org.ua/articles/yak-vykorystovuvatyyoutube-udystantsijnijnomu-navchanni/>

Література:

1. Організація дистанційного навчання в школі методичні рекомендації. [Електронний ресурс]. Режим доступу:
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/metodichni%20recomendazii/2020/metodichni%20recomendazii-dustanciyna%20osvita-2020.pdf>
2. Вікіпедія. Дистанційна освіта. [Електронний ресурс]. Режим доступу:
https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B5_%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F